

Rekvisisjonens funksjoner. Mikrobiologisk avdeling

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Laboratoriehåndbok
Sist endret: 09.02.2024

1. HENSIKT

Alle prøver til mikrobiologisk undersøkelse skal følges av en korrekt utfylt rekvisisjon; elektronisk (DIPS/IHR) eller [Rekvisisjon for Mikrobiologisk avdeling](#). I dette dokumentet beskrives rekvisisjonens ulike funksjoner.

2. ANSVAR

Dokumentet bør leses av alle leger som rekvirerer mikrobiologiske undersøkelser, samt andre som bistår ved utfyllingen av rekvisisjonen.

3. FREMGANGSMÅTE

Rekvisisjonens funksjoner

Rekvisisjonen er en **kontrakt** mellom rekvirenten og laboratoriet og det skal fremgå av rekvisisjonen hvem som er parter i avtalen. Det skal med andre ord være tydelig hvem som er ansvarlig for rekvireringen og hvor vedkommende kan kontaktes.

Formelt sett er det kun leger som har rekvisisjonsrett, men oppgaven kan delegeres til annen kompetent fagperson. Navn på den legen som er ansvarlig for rekvireringen skal likevel alltid påføres skjemaet. Dette gjelder også i sykehusavdelinger og på sykehjem.

Kontrakten skal også spesifisere oppdraget. Dette innebærer at rekvisisjonen skal inneholde opplysninger om hvilken pasient prøven er tatt fra, hva slags materiale prøven består av og hvilke undersøkelser som ønskes utført. Av samme grunn skal rekvisisjonen alltid dateres.

Rekvisisjonen er også en del av den medisinske dokumentasjonen ved utredning og behandling av pasienten, og dermed et **juridisk dokument** som blant annet kan tillegges betydning i klagesaker. Dersom rekvisisjonen er feil utfylt, kan rekvirenten bli stilt ansvarlig dersom feilen får uheldige konsekvenser for pasienten.

Følgelig er det av stor betydning at det ikke hersker noen som helst tvil om pasientens identitet, og at alle prøver kobles til riktig pasient. Ved prøvemottak kontrolleres alltid personopplysningene på rekvisisjon og prøve for samsvar. Som hovedregel vil ikke umerkede prøver bli undersøkt. Vi ber derfor rekvirenter og prøvetagere kontrollere at pasient ID på rekvisisjon og prøve stemmer overens før forsendelse.

Rekvisisjonen er videre et **økonomisk dokument**. Laboratorieundersøkelser for innlagte pasienter medfører kostnader for sykehuset, og ved undersøkelse av prøver fra polikliniske pasienter danner rekvisisjonen grunnlag for offentlige takster. Hvem som skal betale for undersøkelsen skal spesifiseres på rekvisisjonen.

Laboratorieundersøkelser er kostnadskreven, og som forvaltere av offentlige midler har laboratoriet et ansvar for å forsikre seg om at det er faglig grunnlag for å utføre de undersøkelsene rekvisisjonen ber om. For spesielt dyre eller ressurskrevende undersøkelser vil kravene til kliniske opplysninger derfor kunne være strenge. Ved tvil om indikasjon og krav til informasjon bør avdelingen kontaktes før prøvetaking.

Rekvisisjonen er dernest å betrakte som en **henvisning til spesialist**. Det stilles de samme krav til faglig indikasjon for en mikrobiologisk laboratorieundersøkelse som ved henvisning til andre spesialisthelsetjenester.

Relevant informasjon om klinisk problemstilling gjør det mulig for avdelingens leger å kommentere resultatene, samt å vurdere om det er behov for å gjøre supplerende undersøkelser eller å anbefale oppfølgingsprøver. En fullstendig utfylt rekvisisjon sikrer at relevant mikrobiologisk diagnostikk utføres uten unødvendige forsinkelser og at resultatene tolkes korrekt.

Avdelingen vil etter en faglig vurdering i noen tilfeller legge til ekstra analyser eller unnlate å utføre analyser som rekvisisjonen ikke har dokumentert at det er faglig grunnlag for å utføre. Vurderingen av om det foreligger indikasjon for å utføre undersøkelsen gjøres ut fra de kliniske opplysningene som er angitt på rekvisisjonen. Det er rekvisiterende leges ansvar å påse at den nødvendige informasjon påføres, selv om skjemaet fylles ut av andre.

Normalt vil endringer i rekviserte undersøkelser foretas uten at rekvisisjonen forespørres. I tvilstilfeller kontaktes rekvisisjonen telefonisk for å drøfte indikasjonsstillingen. Når rekviserte undersøkelser ikke utføres blir dette som hovedregel opplyst om og begrunnet på svarbrevet.

Dersom det av spesielle årsaker ikke er ønskelig at avdelingen gjør endringer i ønskede undersøkelser, bes dette opplyst om på rekvisisjonen i hvert enkelt tilfelle. Endringer vil da ikke bli utført uten at dette først er avtalt direkte med rekvisisjonen.

Informasjon om indikasjon for å rekvisitere de enkelte analyser finnes i [Laboratoriehåndboken](#). For øvrig er avdelingens leger tilgjengelige på telefon (mandag – lørdag) for informasjon og veiledning knyttet til mikrobiologisk laboratoriediagnostikk.

4. GENERELT

5. INTERNE REFERANSER

[1.6.1.19.2.2.1](#) [Rekvisisjon for Mikrobiologisk avdeling](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

www.siv.labfag.no

7. VEDLEGG